

Kedves sipkays Diákok!

Amint arról már bizonyára mindannyian értesültetek, **2016. január 1-jétől** az érettségi vizsgára való jelentkezés kötelező előfeltétele az **Iskolai Közösségi Szolgálat** (röviden csak **IKSZ**) végzése **50 órában**.

1. Mit is jelent a kifejezés „Közösségi szolgálat”?

A szakképzési törvény szerint a „közösségi szolgálat (...) szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása”.

2. Honnan származik az ötlet?

A program előzményeit az alábbi események adták:

- 2011. az önkéntesség európai éve volt.
- A Magyarországot sújtó természeti katasztrófák (viharkár, árvíz, vörösiszap-katasztrófa, stb.) nyomán kibontakozó társadalmi összefogás.

3. Mi a célja a közösségi szolgálatnak?

- Egyrészt az, hogy sokszínű társadalmunk még befogadóbbá és egyben emberibbé váljon.
- A 14-18 éves korosztálynak – azaz NEKTEK kiemelkedő szerepetek lehet ebben – megfelelő felkészítéssel, érzékenyítéssel reméljük, hogy a jövőben ti is szívesebben fordultok majd a környezetetekben jelentkező társadalmi problémák felé; részt vesztek esetleges megoldásukban, jobbításukban.
- Számptalan kompetenciákat fejleszthettek: pl. kritikus gondolkodás; érzelmi intelligencia; önbizalom; felelősségvállalás; felelős döntéshozatal; szociális érzékenység; együttműködés; empátia; konfliktuskezelés, stb.
- De a pályáorientációban is fontos szerepe lehet. Talán pont egy ilyen szolgálat kapcsán ismeritek majd meg leendő szakmátokat, hivatásotokat; vagy egyszerűen csak később is szívesen nyújtotok segítséget embertársaitoknak, szűkebb vagy tágabb környezeteteknek.

4. Milyen jogszabályok rendelkeznek tevékenységről?

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. CXC. törvény.
- A NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 04.) Korm. Rendelet.
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet.
- A 2019. évi LXXX. tv a szakképzésről
- 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet a szakképzési törvény végrehajtásáról

5. Milyen területen végezhetek közösségi szolgálatot?

A törvényi rendelkezések szerint a közösségi szolgálat teljesítésekor a következő tevékenységi területek jönnek szóba:

- egészségügyi,
- szociális és jótékonyági,
- oktatási,
- kulturális és közösségi,
- környezet- és természetvédelemi,
- polgári- és katasztrófavédelmi,
- közös sport és szabadidős tevékenység óvodáskorú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, idősekkel,
- egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és baleset-megelőzési területen.

6. Hogyan kell/lehet teljesíteni a közösségi szolgálatot?

- A középiskola a 9–11. évfolyamos tanulói számára lehetőség szerint **három tanévre, arányosan elosztva** szervezi meg vagy biztosít időkeretet a legalább ötven órás közösségi szolgálat teljesítésére. Az utolsó tanévben tehát már nem szerezhettek IKSZ-es órát.
- Ennek az az előnye, hogy többféle dolgot tudtok kipróbálni a rendelkezésre álló idő alatt. De arra is van lehetőség, hogy egy nagy projekt keretében 1/2/3 év alatt teljesítsétek az 50 órát. Ha jól készítitek elő, és szívvel végzitek feladataitokat, rájöttök majd, hogy egy fantasztikus programnak és életre szóló élménynek lehettek részesei.
- Legyetek kreatívak és mérjétek fel környezetetekben, hogy miben lehettek hasznára másoknak, helyi közösségeknek! De természetesen az iskola is ajánl számotokra lehetőséget (ha tanácstalanok lennétek, vagy eleinte nem lenne ötletetek), amivel élhettek. Fontos, hogy a tevékenység az érvényben lévő jogszabályoknak megfelelő legyen!
- A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.
- Semmilyen tevékenységet nem lehet végezni a tanítási idő alatt (azaz délelőtt), csak a – tudom, hogy egyre kevesebb – szabadidőtkben, azaz hétköznapokon délután; esetleg hétvégén vagy a tanítási szünetekben.
- A másnapi tanulás, esetleges számonkérés (felelés, dolgozat) alól sem lehet mentességet kérni IKSZ miatt.

7. Milyen személyetekre vonatkozó egyéb előírásokról kell még tudnotok?

A közérdekű önkéntes tevékenységre fordítható idő

- a) tanítási szünet ideje alatt vagy hétvégén minimum 1 – maximum 5 óra;

b) tanítási időben minimum 1 – maximum 3 óra.

A tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes részére a közérdekű önkéntes tevékenység befejezése és másnapi megkezdése között legalább tizennégy óra pihenőidőt kell biztosítani.

8. Mit kell tudni a Fogadó szervezetekről?

Az iskola minden Fogadó szervezettel Együttműködési megállapodást kell, hogy kössön, ahogy a neve is mutatja, ebben rögzítjük hivatalosan az együttműködés feltételeit. Minden megállapodás adott tanévre szól; és mindkét fél felbonthatja, ha az abban rögzített feltételek nem kerülnek teljesítésre, vagy sérülnek.

Fogadó szervezet lehet:

- helyi önkormányzat
- nemzetiségi önkormányzat
- magyarországi székhelyű civil szervezet
- magyarországi székhelyű egyházi jogi személy
- közszolgáltatási tevékenységet folytató:
 - ❖ szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmény
 - ❖ egészségügyi szolgáltató
 - ❖ köz- és felsőoktatási intézmény
 - ❖ muzeális intézmény
 - ❖ nyilvános könyvtár
 - ❖ közlevéltár
 - ❖ nyilvános magánlevéltár
 - ❖ közművelődési intézmény

A fogadó szervezet köteles biztosítani:

- ❖ az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit,
- ❖ a szükséges pihenőidőt,
- ❖ a közérdekű önkéntes tevékenység ellátásához szükséges tájékoztatást és irányítást, az ismeretek megszerzését,
- ❖ tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes esetén a közérdekű önkéntes tevékenység folyamatos, szakszerű felügyeletét.

9. Hogyan kell dokumentálni az órákat?

- Először is Jelentkezési lapot kell kitöltenetek, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát.
- A közösségi szolgálatról minden alkalommal kötelesek vagytok naplót vezetni, melyben rögzítenetek kell, hogy mikor, hol, milyen időkeretben, milyen tevékenységet folytattatok (esetleg leírhatjátok élményeiteket, tapasztalataitokat). A naplóban az elvégzett tevékenységet a szervezet képviselője aláírásával kell, hogy igazolja. Kivétel, ha csoportos jelenléti ív készül, ebben az esetben az osztályfőnök is rögzítheti az igazoló aláírást a tevékenység végén.
- **Ha egyénileg végezték szolgálatot, akkor elengedhetetlenül fontos, hogy a naplót minden alkalommal vigyétek magatokkal és pontosan vezessétek, amikor közösségi szolgálathoz kötődő feladatokat végezték! Illetve nagyon vigyázzatok rá, mert ha elveszítitek, akkor a már teljesített szolgálatokat vagy el kell végeznetek újra vagy a szükséges aláírásokat pótolnotok kell!**
- Végül az osztályfőnök az intézményben egy évfolyamra felfektetett központi Közösségi szolgálatos naplóban vezeti az óraszámokat; illetve minden tanév végén a megfelelő záradékkal bevezeti a megszerzett órákat a bizonyítványba és a törzslapba.

Emlékezetes pillanatok, kellemes és legfőképp hasznos időtöltést kívánok nektek az alábbi mottóval:

„Időt kell szakítanod embertársaidra, tégy valamit másokért, ha még oly apróságot is – valamit, amiért fizetséget nem kapsz, csupán a kitüntető érzést, hogy megtetted.”

(Albert Schweitzer)

Polgárné Fekete Orsolya
koordinátor